

SECRETS DEL NADAL 2

● **Corones i centres de taula**

El nostre país està adquirint aquesta tradició encara que no és de les més arrelades. Es tracta de la corona que veiem a les pel·lícules americanes a les portes de les cases. Ja és més freqüents veure-les a les portes dels pisos en edificis de comunitat de veïns (més comuns que a les portes que donen al carrer).

Més habituals són els centres de taula. A més són una manualitat típica en col·legis. Acostumen a ser de pins artificials i pinyes. En escoles s'acostumen a fer amb tires i pinyes. També alguna bola de Nadal i, per suposat, dos suports per espelmes.

● **La presentació de la taula**

En Nadal és quan més cura es té en la decoració de la taula. La combinació de convidats a casa i l'esperit nadalenc, provoca que ens esforcem en l'aspecte estètic del sopar, a més de en el seu contingut.

És l'època en que traiem la millor vaixel·la, els tovallons de tela i les copes de capa i vi. Tot i això, segons la quantitat de gent que siguem a l'àpat hem de valorar si no caldria sacrificar una mica l'aspecte visual i decidir-nos per la comoditat. Unes estovalles de paper sempre ens ajudaran en aspectes de neteja, sobretot quan es cuina marisc o menjars semblants.

Encara que no sigui l'opció més elegant podem comprar la resta de vaixel·la també de paper. Hi ha dissenys molt

nadalencs, però si no som molt apassionats d'aquesta tendència i tampoc volem que siguin els típics blancs podem fer-ho de colors senzills.

Aquests, no són els típics consells que trobareu en una revista de decoració on podreu aprendre a escollir el tipus de copa, de forquilla o de plat hem d'emprar en cada ocasió. Però són recomanacions pensades per famílies grans o pensant des d'un punt de vista pràctic.

● **Qui porta els regals**

L'intercanvi de regals per Nadal és una idea relativament moderna. Cada regió i, fins i tot, cada llar té la seva pròpia llegenda sobre qui és qui porta els regals en Nadal. Normalment, sigui quina sigui la història té un rerefons màgic, innocent o fantasiós. Un personatge o personatges que portin il·lusió a aquest moment.

A Catalunya existeixen tres figures principals, el caga tió, típic de la nostra zona, els reis mags, de tradició més cristiana i el Pare Noel, una figura cedida del món anglosaxó. En algunes comunitats autònomes també tenen figures pròpies com el olentzero, el esteru o el apalpador.

● **CAGA TIÓ**

Com l'arbre de Nadal, el 8 de desembre es col·loca el Caga Tió a les cases catalanes que segueixen aquesta antiga tradició. També se celebra en algunes zones d'occitana on s'anomena cachafuòc i en Aragó on es diu tronca o toza.

Des d'aquest dia, fins el dia de Nadal o, segons la casa, la nit d'abans, s'alimenta el Caga Tió. Arribat el moment, amb un pal, es colpeja el tronc i representant que "caga" regals. Normalment aquests regals són detalls o llaminadures. Els regals grans venen més endavant amb els Reis Mags.

Mentre es colpeja el Caga Tió es canta la següent cançó:

Caga tió
ametlles i torró
no caguís arengades
que són massa salades
caga torróns
que són més bons
Caga tió
ametlles i torró
si no vols cagar
et donaré un cop de bastó
Caga Tió!

El Caga Tió és literalment un tronc de fusta, adornat amb una barretina i tapat amb una manta (perquè no passi fred i perquè tapi els regals que es col·locaran baix). Té dibuixat una cara agradable i somrient.

Els orígens del Caga Tió estan òbviament relacionats amb la llar, amb un tronc de llenya comences la calor, la llum i el foc per cuinar.

● REIS MAGS

Els Reis Mags, Melchor, Gaspar i Baltasar, venen a casa la nit del 5 de desembre. Acostumen a rebre's amb menjar, torróns i altres dolços, i begudes com sidra o cava. Solen portar els regals més grans i, per això, els nens els escriuen una carta amb les coses que voldrien portar. Com en el cas del Pare Noel, ells ho veuen tot i decidiran si mereixen els seus regals o, si pel contrari, els portaran carbó.

Els Reis Mags provenen de la cultura cristiana. Compta la llegenda que tres estrangers, de diferents llocs, havien escoltat la llegenda del naixement de

Jesús. Guiats per l'estrella de Betlem, van trobar el lloc on aquest havia nascut. Com a ofrena, li portaren or, encens i mirra. Conta a més que, Herodes els va demanar que a la tornada li explicaren on era aquest suposat Messies però un àngel se'ls va aparèixer i els va explicar els perills que corria el nen si això esdevenia. Per aquest motiu, van tornar per altre camí.

● PARE NOEL

És la influència anglosaxona a la nostra cultura. És el personatge de vestit vermell, barba blanca i de gran panxa que arriba el 24 de desembre per la nit per portar-nos regals. Normalment o se celebra el Pare Noel o se celebra Caga Tió i Reis Mags.

● OLENTZERO

És un personatge de la mitologia basca. És costum a Navarra, Guipúscoa, Biscaia i Alava, Es tracta d'un carboner, un home gras, amb un gran cap, vestit de forma típica. Com als Reis Mags, els nens escriuen les seves cartes amb els regals que volen i el dia de Nadal pel matí reben alguns. També hi ha desfilades on hi ha un ninot commemoratiu o bé algú disfressat.

● ESTERU

És el personatge típic de Cantàbria, també una mica gras, amb una barba espessa, vestits típics, un home a qui li agrada beure una mica i que representa la bondat. Els nens també escriuen cartes i reben els seus regals el dia de Nadal. És un personatge molt conegut i famós i acostuma a acompanyar als Reis Mags en les desfilades típiques.

● APALPADOR

És el personatge típic de Galícia. És un carboner que ve la nit de Nadal des de les muntanyes per veure si els nens han menjat suficient durant l'any. Si és així els deixa castanyes i algun regal petit.

